

Міністерство розвитку громад та територій України

Офіційний веб-сайт Міністерства

Головна > Напрямки діяльності > Житлово-комунальне господарство > Економіка та тарифна політика > Департамент економіки систем життєзабезпечення роз'яснює > Щодо здійснення та оплати робіт, пов'язаних з обслуговуванням вузлів обліку води та теплової енергії

Щодо здійснення та оплати робіт, пов'язаних з обслуговуванням вузлів обліку води та теплової енергії

04.02.2019

За результатами аналізу порушених питань, з якими зверталися громадяни, а також підприємства галузі до Міністерства у 2018 році, та враховуючи законодавчі зміни, які відбулися останнім часом у житлово-комунальній сфері, Департамент економіки систем життєзабезпечення надає роз'яснення щодо здійснення та оплати робіт, пов'язаних з обслуговуванням вузлів обліку води та теплової енергії.

До прийняття Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» (далі – Закон), **який набрав чинності 02.08.2017**, частиною четвертою статті 17 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» було передбачено, що *періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) засобів виміральної техніки (результати вимірювань яких використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну і теплову енергію, газ і воду), що є власністю фізичних осіб, здійснюються за рахунок суб'єктів господарювання, що надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.*

Періодична повірка проводиться за рахунок тарифів на електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

Отже, підприємства – виконавці комунальних послуг повинні були включати відповідні витрати до тарифів на комунальні послуги та виконувати роботи з періодичної повірки, обслуговування та ремонту квартирних засобів обліку води та теплової енергії, як того вимагав Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

Також, за рахунок тарифів здійснювалася повірка будинкових засобів обліку води та теплової енергії, які були у власності та/або перебували в користуванні підприємства.

З дня набрання чинності Законом (тобто, з 02.08.2017) змінено підходи до обліку комунальних послуг, а також вимоги до встановлення та обслуговування засобів обліку води та теплової енергії (як квартирних, так і будинкових).

По-перше, Законом внесено зміни до статті 17 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

Наразі абзацом третім частини четвертої статті 17 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» передбачено, що періодична повірка засобів виміральної техніки (результати вимірювань яких використовуються для здійснення комерційних розрахунків за спожиті теплову енергію і воду) проводиться за рахунок внесків за обслуговування вузлів комерційного обліку, встановлених відповідно до Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання».

Тобто, на сьогодні не передбачено вимог щодо здійснення періодичної повірки, обслуговування та ремонту засобів обліку, що є власністю споживачів, за рахунок тарифів на теплову енергію і комунальні послуги.

По-друге, згідно з вимогами пункту 7 розділу IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та органам місцевого самоврядування доручено протягом трьох місяців з дня опублікування цього Закону:

- **забезпечити перегляд порядків формування тарифів** на послуги з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання для суб'єктів природних монополій та суб'єктів, що провадять діяльність на суміжних ринках, зокрема **в частині виключення зі структури тарифів витрат на встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного та розподільного обліку теплової енергії та води;**
- **забезпечити перегляд тарифів** на теплову енергію, послуг з централізованого водопостачання, постачання гарячої та холодної води для суб'єктів природних монополій та суб'єктів, що провадять діяльність на суміжних ринках, **в частині виключення зі складових відповідних тарифів витрат на встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного та розподільного обліку теплової енергії та води.**

Слід уточнити, що за визначеннями, наведеними у статті 1 Закону:

вузол комерційного обліку – це вузол обліку, що забезпечує загальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлі, її частині (під'їзді), обладнаній окремим інженерним вводом;

вузол розподільного обліку – це вузол обліку, що забезпечує індивідуальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлях, де налічуються два та більше споживачів.

При цьому, встановивши вимогу щодо виключення із тарифів відповідних витрат з періодичної повірки вузлів обліку, частиною першою статті 6 Закону передбачено, що витрати оператора зовнішніх інженерних мереж на обслуговування та заміну **вузлів комерційного обліку** (їх складових частин) відшкодовуються споживачами відповідної комунальної послуги, а також власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання у такій будівлі, шляхом сплати виконавцю комунальної послуги внесків на обслуговування та заміну вузла комерційного обліку.

У разі якщо виконавець комунальної послуги не є оператором відповідних зовнішніх інженерних мереж, він зобов'язаний перераховувати сплачені споживачами та власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, внески на обслуговування та заміну вузла комерційного обліку оператору зовнішніх інженерних мереж відповідно до договору.

Обслуговування та заміна вузлів комерційного обліку здійснюються оператором зовнішніх інженерних мереж відповідно до цього Закону з урахуванням вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

Оператори зовнішніх інженерних мереж зобов'язані формувати і підтримувати в наявності обмінний фонд вузлів комерційного обліку.

Загальний обсяг коштів за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку розраховується операторами зовнішніх інженерних мереж. Розміри внесків для споживачів комунальних послуг та власників (співвласників) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, встановлюються виконавчими органами сільських, селищних, міських рад для споживачів комунальних послуг відповідної територіальної громади.

Так, оператори зовнішніх інженерних мереж під час визначення розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку та їх розподілу між споживачами, а також виконавчі органи сільських, селищних, міських рад під час встановлення відповідних внесків застосовують прийняту на виконання вимог Закону Методику визначення розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку та їх розподілу між споживачами комунальних послуг та власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, затверджену наказом Мінрегіону від 05.06.2018 № 129 та зареєстровану в Міністерстві юстиції України 26.06.2018 за № 754/32206.

Разом з тим звертаємо увагу, що частиною другою статті 6 Закону визначено, що **обслуговування та заміна вузлів розподільного обліку/приладів – розподільвачів теплової енергії здійснюються за рахунок власників таких вузлів обліку, якщо інше не встановлено законом або договором.**

Виконавець комунальної послуги або інша особа, що здійснює розподіл обсягів комунальних послуг, здійснює функціональну перевірку приладів – розподільвачів теплової енергії. Порядок, періодичність такої перевірки визначаються договором між споживачем та виконавцем послуги або іншою особою, що здійснює розподіл обсягів комунальних послуг.

Періодична перевірка засобів виміральної техніки вузлів розподільного обліку здійснюється згідно з міжпіврічним інтервалом, зазначеним у технічному паспорті на цей засіб, але не менш як один раз на шість років для засобів механічного типу та не менш як один раз на дев'ять років для засобів інших типів.

Внесеними згідно з підпунктом 9 пункту 8 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 09.11.2017 № 2189 «Про житлово-комунальні послуги» змінами до статті 17 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність», які вводяться в дію з **01.05.2019, буде передбачено**, що періодична перевірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування і монтаж) вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання теплової енергії та води в квартирах (приміщеннях) будинку, буде здійснюватися за рахунок власників таких вузлів обліку, якщо інше не встановлено договором, а у разі укладення співвласниками багатоквартирного будинку індивідуальних договорів про надання відповідної комунальної послуги періодична перевірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування і монтаж) таких вузлів обліку забезпечується виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування, встановленої відповідно до Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

